บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา รูปแบบการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การวัดตัวแปร การวิเคราะห์ข้อมูล และภูมิหลังของประชากรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ สตรีที่แต่งงานแล้วและยังอยู่กินกับสามี แต่มีปัญหาเรื่องการเจริญพันธุ์คือยังอยู่ในวัยเจริญพันธุ์แต่ไม่มีบุตร หรือมีบุตรแล้วเพียงคนเดียวและต้องการมีอีกแต่ไม่มี จึงมาพบแพทย์เพื่อช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ของการไม่มีการเจริญพันธุ์หรือการมีบุตรยาก

สำหรับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างประชากรที่ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง(Purposive sampling) คือเป็นการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากสตรีผู้มารับบริการ ซึ่งมาพบแพทย์ที่คลีนิค "ผู้มีบุตรยาก" (Infertility) ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลศิริราช การที่ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้จากสตรีผู้มารับบริการที่โรงพยาบาลทั้ง 2 แห่งนี้ ก็ด้วยเหตุผลที่ว่า โรงพยาบาลทั้ง 2 แห่งนี้ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลรัฐบาลที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลก ให้ทำการศึกษาวิจัยทางด้านการมีบุตรยาก คือการวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่องการมีบุตรยากของคู่สมรส (กุศล สุนทรชากา เอกสารวิชาการหมายเลข 56 : 127) ด้วยเหตุนี้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศิริราชจึงเปิดคลีนิคทางด้าน "ผู้มีบุตรยาก" ขึ้นที่โรงพยาบาลโดยตรง จึงทำให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ได้ประชากรตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 305 ราย เป็นสตรี 260 ราย และสามี 45 ราย โดยจะแสดงลักษณะทั่วไปของสามีไว้ในภาคผนวก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานต่าง ๆ รวมทั้งดัดแปลงมาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องที่จะทำการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดัดแปลงมาจากแบบสอบถามในเรื่องการสื่อสารเพื่อการคุมกำเนิด แล้วนำมาเพิ่มเติมสิ่งที่ต้องการจะศึกษาเข้าไปจัดสร้างแบบสอบถามขึ้นมาเป็นลักษณะทั้งปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 6 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของประชากรตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแหล่งความรู้ในเรื่องการเจริญพันธุ์

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแหล่งความรู้ก่อนมาโรงพยาบาล

ส่วนที่ 6 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเผยแพร่สารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์ของผู้มารับบริการ

การทดสอบแบบสอบถาม

วัตถุประสงค์ของการทดสอบแบบสอบถาม เพื่อดูว่าภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามนั้นเมื่อผู้ตอบฟังแล้วมีความเข้าใจตรงตามความหมายที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้หรือไม่ มีอุปสรรคในการตอบอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการทดสอบมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์จริง ๆ ต่อไป ในการทดสอบแบบสอบถามนี้ผู้วิจัยได้นำไปทดลองถามจากผู้มารับบริการของโรงพยาบาลทั้ง 2 แห่ง คือทั้งโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลศิริราช

กรรมวิธีในการเก็บข้อมูล

วิธีการเก็บข้อมูล ทำโดยการสัมภาษณ์สตรีที่มารับบริการและสามีหากว่าในวันนั้นสามีมาด้วย โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองพร้อมด้วยผู้ช่วยสัมภาษณ์

ที่ได้รับการฝึกเป็นอย่างดีจากผู้วิจัยให้เข้าใจประเด็นต่าง ๆ แต่ทั้งนี้ผู้ช่วยวิจัยเองเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญทางด้านการสื่อสารมาก่อนผู้วิจัยด้วยจึงทำให้เข้าใจประเด็นต่าง ๆ ได้ง่ายและตรงตามความหมายที่ผู้วิจัยต้องการ การเก็บข้อมูลจะทำทุกวันจันทร์ อังคาร และพฤหัส ตามเวลาที่โรงพยาบาลทั้ง 2 เปิดบริการรักษาสำหรับคลินิคผู้มีบุตรมาก ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะไปรอคนไว้ก่อนที่คลินิคจะเปิดรักษาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในวันแรกของการสัมภาษณ์ โดยจะสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่เต็มใจให้การสัมภาษณ์เท่านั้น สำหรับในวันต่อมา ผู้วิจัยจะขอเช็คผู้มารับบริการจากบัตรที่ผู้มารับบริการยื่นต่อเจ้าหน้าที่ก่อนการเรียกเข้าพบแพทย์ ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจดูว่าเป็นประชากรตัวอย่างซ้ำจากการมาสัมภาษณ์ครั้งก่อนหรือไม่ หากซ้ำก็จะข้ามประชากรตัวอย่างนั้นไป

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย</u>

ตารางที่ 1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่	ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
1	สื่อต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสื่อบุคคลและสื่อมวลชน	การได้รับสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธ์
2	กลุ่มบุคคลต่าง ๆ	ระดับความยึดมั่นต่อกัน
3	อายุ	ปริมาณการเปิดรับสื่อมวลชน
4	การศึกษา	ปริมาณการเปิดรับสื่อมวลชน
5	รายได้	ปริมาณการเปิดรับสื่อมวลชน
6	อายุ	ประมาณการแสวงหาสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชน
7	การศึกษา	ปริมาณการแสวงหาสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชน
8	รายได้	ปริมาณการแสวงหาสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชน

การวัดตัวแปร

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการวัดตัวแปรเอาไว้ดังต่อไปนี้

การได้รับสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อ

การวัด โดยให้ผู้ตอบระบุว่าสารสนเทศในเรื่องการเจริญพันธุ์ที่ผู้ตอบได้รับมานั้นเคยได้รับจากสื่อบุคคลและสื่อมวลชนประเภทใดบ้าง

- ถ้าเป็นวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเอกสารเผยแพร่การวางแผนครอบครัว ถือว่าเป็นสื่อมวลชน
- ถ้าเป็นบิดา มารดา, สามี, ญาติ, เพื่อน(บ้าน, ร่วมงาน) แพทย์/บุคลากรทางแพทย์, ผู้ที่เคยรับบริการมาแล้ว และคนรู้จัก ถือว่าเป็นสื่อบุคคล

ระดับความผูกพันต่อกัน

การวัด โดยให้ผู้ตอบบอกถึงความสัมพันธ์ของผู้ที่ให้สารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์แก่ผู้ตอบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร เป็นบิดา-มารดา, สามี, ญาติ, เพื่อน(บ้าน, ร่วมงาน), แพทย์/บุคลากรทางแพทย์, ผู้ที่เคยรับบริการมาแล้ว หรือคนรู้จัก

จัดเป็นค่าคะแนนของระดับความสัมพันธ์ดังนี้

บิดา-มารดา, สามี	3 คะแนน
ญาติ, เพื่อน(บ้าน, ร่วมงาน)	2 คะแนน
แพทย์/บุคลากรทางแพทย์, ผู้ที่เคยรับบริการมาแล้วและคนรู้จัก	1 คะแนน

สาเหตุที่จัดให้ญาติและเพื่อนอยู่ด้วยกัน เพราะลักษณะของบุคคลสองคนนี้คล้ายคลึงกันคือ ญาติมีทั้งที่สนิทและไม่สนิท เพื่อนก็มีทั้งสนิทและไม่สนิท และจากการวิจัยเรื่องการวางแผนครอบครัวเท่าที่ผ่านมา ญาติและเพื่อนเป็นผู้ที่ให้ข่าวสารเรื่องการวางแผนครอบครัวมากที่สุดเหมือนกัน

จากนั้นเป็นการถามถึงความสนิทหรือไม่สนิทกับบุคคลดังกล่าว โดยให้ค่าคะแนนคือ

สนิทมาก	3 คะแนน
สนิทปานกลาง	2 คะแนน
สนิทน้อย	1 คะแนน
ไม่สนิท	0 คะแนน

และเมื่อรวมค่าคะแนนของทั้ง 2 หมวดเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นค่าของระดับความผูกพันต่อกันของสตรีผู้มารับบริการกับผู้ที่ให้สารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์ ดังนี้

ถ้ารวมคะแนนได้	5-6	คะแนน	แสดงว่ามีความผูกพันแบบแน่นแฟ้น
ถ้ารวมคะแนนได้	3-4	คะแนน	แสดงว่ามีความผูกพันแบบผิวเผิน
ถ้ารวมคะแนนได้	1-2	คะแนน	แสดงว่าไม่มีความผูกพันต่อกัน

<u>ปริมาณการเปิดรับสื่อมวลชน</u>

เป็นการวัดความบ่อยครั้งของการเปิดรับสื่อมวลชน โดยการให้ค่าคะแนนความบ่อยครั้งของการเปิดรับสื่อมวลชนแต่ละประเภทดังนี้

ทุกวัน	4 คะแนน
เกือบทุกวัน	3 คะแนน
อาทิตย์ละ 2-3 ครั้ง	2 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	1 คะแนน
ไม่เคยฟังเลย	0 คะแนน

แล้วรวมค่าคะแนนของแต่ละบุคคลที่ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ อ่านหนังสือพิมพ์ และอ่านนิตยสาร เข้าด้วยกัน เป็นค่าคะแนนการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลนั้น จากนั้นนำไปหาค่าความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริมาณการแสวงหาสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชน

เป็นการวัดความบ่อยครั้งของการติดตามสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชนต่างๆ โดยให้คะแนนความบ่อยครั้งของการติดตามจากสื่อมวลชนแต่ละประเภทดังนี้

ติดตามทุกครั้งที่พบ	3 คะแนน
ติดตามเกือบทุกครั้ง	2 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	1 คะแนน
ไม่เคยติดตามเลย	0 คะแนน

จากนั้นรวมค่าคะแนนของแต่ละบุคคลที่ติดตามสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเอกสารเผยแพร่การวางแผนครอบครัว เป็นค่าคะแนนการแสวงหาสารสนเทศเรื่องการเจริญพันธุ์จากสื่อมวลชน แล้วนำไปหาค่าความสัมพันธ์กับตัวแปรต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าร้อยละและค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ สำหรับข้อมูลที่เป็นลักษณะภูมิหลังทั่ว ๆ ไปของประชากร การรับสารสนเทศจากสื่อต่าง ๆ และระดับของความผูกพันต่อกัน ใช้วิธีนับจำนวนและทำเป็นค่าร้อยละ

สำหรับข้อมูลที่เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามนั้นจะใช้วิธีการนำข้อมูลที่ได้มาแสดงความสัมพันธ์กันโดยใช้การหาความสัมพันธ์แบบเพียรสัน (Pearson Production Moment Correlation) และสหสัมพันธ์บางส่วน (First order and Second order Partial Correlation) เพื่อขจัดอิทธิพลของตัวแปรอื่น ๆ ออกไปเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ที่แท้จริงของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแต่ละตัวตามสมมติฐาน

สรุปสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้ค่าอัตราส่วนร้อยละของสื่อทั้งสองประเภทเปรียบเทียบกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ใช้ค่าอัตราส่วนร้อยละตามค่าคะแนนในแต่ละคำตอบ แล้วนำในแต่ละส่วนมารวมกันเพื่อหาระดับความยูกพันโดยแสดงเป็นค่าร้อยละ

สมมติฐานข้อที่ 3-8 ใช้การหาค่าความสัมพันธ์แบบเพียรสัน (Pearson Product Moment Correlation) ทั้งหมดทุกข้อ และหาค่าสหสัมพันธ์บางส่วน (First order and Second order Partial Correlation) เพื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 21561060

ภูมิหลังของประชากรที่ทำการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชากรตัวอย่างที่เป็นสตรีผู้มารับบริการที่คลินิค ผู้มีบุตรยากของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 260 ราย ปรากฏว่าสตรีผู้มารับบริการร้อยละ 47.5 เป็นผู้ที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ โดยมีประชากรซึ่งเป็นสตรีที่มีบุตรยากกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการไม่มีบุตรของคู่สมรสที่แต่งงานแล้วนั้นมีอยู่มากมายไม่เพียงแต่ประชากรในกรุงเทพฯ เท่านั้น แต่มีกระจายอยู่ทั่วไปและมีจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับลักษณะทั่ว ๆ ไป ซึ่งเป็นภูมิลลังของประชากรตัวอย่าง ได้แก่

อายุ สตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี (96.6%) ที่น้อยที่สุดคือ สตรีผู้มารับบริการที่มีอายุ 15-24 ปี (11.5%) ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้ที่มีอายุขนาดนี้เป็นผู้ที่ยังอยู่ในวัยศึกษา หรือเพิ่งจบการศึกษาใหม่ ๆ เป็นส่วนใหญ่ สำหรับสตรีที่มีอายุ 35-44 ปี มีจำนวนเป็นครึ่งหนึ่งของสตรีที่มีอายุ 25-34 ปี คือ มีอยู่ถึง 18.8% ในขณะที่สตรีผู้มารับบริการที่มีอายุ 45 ปีขึ้นไป ไม่มีอยู่ในกลุ่มตัวอย่างนี้เลย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ร้อยละของสตรีผู้มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-24	30	11.5
25-34	181	69.6
35-44	49	18.8
45 ปีขึ้นไป	-	-
รวม	260	100.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>จำนวนปีที่แต่งงาน</u> นับว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการมาพบแพทย์ในเรื่องของการมีบุตรยาก ทั้งนี้ในทางการแพทย์เชื่อว่าคู่สมรสที่แต่งงานกันแล้วอย่างน้อยในระยะเวลา 1-2 ปี จะต้องเกิดบุตร ถ้าหากว่าคู่สมรสนั้นอยู่ในสภาพปกติทั้งคู่ จากการศึกษาในครั้งนี้ซึ่งพิจารณาจากสตรีผู้มารับบริการที่แต่งงานครั้งแรกจำนวน 248 ราย พบว่าสตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่คือร้อยละ 28.6 เป็นผู้ที่แต่งงานมาแล้ว 5-6 ปี แต่ยังไม่มีบุตรเป็นผู้ที่มาพบแพทย์มากที่สุด อย่างไรก็ตามสตรีผู้มารับบริการที่แม้จะแต่งงานได้เพียง 1-2 ปี และ 3-4 ปี จะมีอัตราส่วนของการมาพบแพทย์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับคือร้อยละ 15.7 และ 23.4 ในขณะที่สตรีผู้มารับบริการที่แต่งงานมาแล้ว 9-10 ปี มีอัตราส่วนของการมาพบแพทย์น้อยที่สุดคือร้อยละ 8.1 แต่จะสังเกตได้ว่าสตรีผู้มารับบริการที่แต่งงานมากกว่า 11 ปีขึ้นไปกลับมีอัตราส่วนของการมาพบแพทย์มากขึ้น สำหรับสตรีที่แต่งงานครั้งที่ 2 ซึ่งมีจำนวน 12 ราย พบว่าส่วนใหญ่เมื่อแต่งงานได้เพียง 1-2 ปีก็เริ่มมาพบแพทย์มากที่สุด

ตารางที่ 3 ร้อยละของสตรีผู้มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามจำนวนปีที่แต่งงาน

จำนวนปีที่แต่งงาน	แต่งงานครั้งแรก		แต่งงานครั้งที่สอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1-2 ปี	29	15.7	5	41.7
3-4 ปี	58	23.4	4	33.3
5-6 ปี	71	28.6	1	8.3
7-8 ปี	31	12.5	1	8.3
9-10 ปี	20	8.1	1	8.3
11 ปีขึ้นไป	29	11.7	-	-
รวม	248	100.0	12	100.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษา พบว่าสตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับค่อนข้างต่ำ คืออยู่ในระดับ ป.1-ป.4 มีถึงร้อยละ 31.9 สำหรับสตรีผู้มารับบริการที่มีการศึกษาในระดับปานกลางและระดับสูงมีอยู่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือมีสตรีผู้มารับบริการที่มีการศึกษาในระดับมัธยมและอาชีวศึกษาอยู่ร้อยละ 23.1 ในขณะที่ร้อยละ 21.9 เป็นสตรีผู้มารับบริการที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า

ตารางที่ 4 ร้อยละของสตรีที่มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	6	2.3
ป.1-ป.4	83	21.9
ป.5-ป 7	29	11.2
มศ.1-มศ.5,อาชีวะ, ปกศ.ต้น	60	23.1
ปกศ.สูง, อนุปริญญา	25	9.6
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	57	21.9
รวม	260	100.0

<u>อาชีพ</u> เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของสตรีผู้มารับบริการ พบว่าส่วนใหญ่ 31.9% มีอาชีพรับราชการ รองลงมาคือสตรีผู้มารับบริการที่มีอาชีพเป็นแม่บ้าน(29.2%) สำหรับจำนวนสตรีผู้รับบริการที่มีอาชีพทำงานบริษัทหรือธนาคาร และอาชีพค้าขายมีจำนวนใกล้เคียงกัน สตรีผู้มารับบริการที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีอยู่น้อยที่สุด

ตารางที่ 5 ร้อยละของสตรีที่มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	83	31.9
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	7	2.7
บริษัทเอกชน/ธนาคาร	41	15.8
ค้าขาย	33	12.7
กรรมกร (รับจ้างทั่วไป)	16	6.2
เกษตรกรรม	4	1.5
แม่บ้าน	76	29.2
รวม	260	100.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>สภาพทางเศรษฐกิจ</u> ซึ่งจะหมายถึงรายได้ต่อเดือนของคู่สมรส และเพื่อเป็นการสนับสนุนการมีรายได้ที่แท้จริง จะได้เสนอสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านของสตรีผู้มารับบริการด้วย ทั้งนี้เพื่อจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาพทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมหรือเป็นไปได้ในการที่จะมีบุตรด้วย

<u>รายได้</u> ปรากฏว่าเมื่อจัดกลุ่มรายได้ออกเป็น 3 กลุ่ม จากรายได้จริง พบว่า สตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในระดับปานกลางคือ 1,000-5,000 บาท (50.4%) และที่มีรายได้ระดับสูงมีอยู่น้อยกว่าเพื่อนคือ 15.8% และ 33.8% เป็นสตรีผู้มารับบริการที่มีรายได้ในระดับต่ำ

ตารางที่ 6 ร้อยละของสตรีที่มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของคู่สมรสต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยของคู่สมรสต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1,000-5,000	88	33.8
5,001-10,000	131	50.4
10,001 ขึ้นไป	41	15.8
รวม	260	100.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ร้อยละของสตรีผู้มารับบริการเรื่องการมีบุตรยาก จำแนกตามสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน

สิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน	มี	ไม่มี	ร้อยละ	จำนวน
นาฬิกา	100.0	-	100.0	260
วิทยุ	97.3	2.7	100.0	260
พัดลม	95.4	4.6	100.0	260
โทรทัศน์	95.0	5.0	100.0	260
หม้อหุงข้าว	95.0	5.0	100.0	260
ตู้เย็น	78.8	21.2	100.0	260
จักรเย็บผ้า	59.6	40.4	100.0	260
เครื่องปั่นอาหาร	49.2	50.8	100.0	260
รถจักรยานยนต์	41.9	58.1	100.0	260
รถจักรยาน	38.5	61.5	100.0	260
รถยนต์	35.8	64.2	100.0	260
วิดีโอ	25.8	74.2	100.0	260
เครื่องดูดฝุ่น	18.5	81.5	100.0	260
เครื่องปรับอากาศ	14.2	85.8	100.0	260
เครื่องซักผ้า	13.5	86.5	100.0	260

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 7 แสดงถึงสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านของสตรีผู้มารับบริการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการนำมาช่วยอธิบายประกอบกับรายได้ของครูสมรส ซึ่งเมื่อพิจารณาสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านแล้ว พบว่าสตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่จะมีสิ่งของเครื่องใช้โดยทั่ว ๆ ไปที่สอดคล้องเป็นไปได้กับสภาพรายได้โดยส่วนใหญ่ของสตรีผู้มารับบริการ จะเห็นว่าสิ่งของเครื่องใช้ที่นับตั้งแต่นาฬิกาเรื่อยมาจนถึงตู้เย็นเป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่สตรีผู้มารับบริการจะมีเป็นส่วนมาก และที่มีบ้างไม่มีบ้างในจำนวนใกล้เคียงกันได้แก่สิ่งของเครื่องใช้จำพวกเครื่องปั่นอาหาร และยานพาหนะต่าง ๆ สำหรับสิ่งของเครื่องใช้บางประเภท เช่น เครื่องดูดฝุ่น เครื่องปรับอากาศ หรือเครื่องซักผ้า จะมีสตรีผู้มารับบริการเป็นส่วนน้อยที่มี ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากราคาของสิ่งของหรือเนื่องจากเป็นสิ่งของที่จัดว่าเป็นของส่วนรวมของครอบครัว เป็นส่วนใหญ่ อย่างไรก็ตามก็อาจพอสรุปได้ว่า สตรีผู้มารับบริการส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีสภาพความเป็นอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือมีสิ่งของเครื่องใช้ที่พอเหมาะและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยมีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายบ้างพอสมควรกับรายได้ของประชากรส่วนใหญ่ที่ตกเป็นตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย